

Tentamen Chemische Binding, MOL056

27 oktober 2010, 14:00-17:00, Lin 3+6, Dr. ir. Gerrit C. Groenenboom.

Vraag 1: Dipoolovergangsmoment voor Li_2 met MO-theorie

- 1a.** Maak een MO-diagram voor Li_2 met de elektronenbezetting van de grondtoestand, en bepaal de bondorde.

In de volgende onderdelen laten we de $1s$ core elektronen buiten beschouwing. De genormeerde Li-2s atomaire orbitalen noemen we ϕ_a en ϕ_b . Verwaarloos de overlap tussen deze functies:

$$\langle \phi_a | \phi_b \rangle = 0.$$

- 1b.** Geef de bindende (σ) en antibindende MO (σ^*) voor Li_2 en normeer ze.
- 1c.** Geef een benaderde twee-elektronen MO-golffunctie voor de valentie-elektronen van de grondtoestand van Li_2 als Slater-determinant Ψ_0 . Werk de determinant uit en schrijf het resultaat als product van een baan- en een spin-deel. Normeer Ψ_0 .
- 1d.** Geef een benaderde golffunctie Ψ_1 voor de eerste aangeslagen singlet toestand van Li_2 als product van een baan- en een spin-deel. Normeer Ψ_1 .

We kiezen de Li-atomen op de z -as: kern a op $z = R/2$ en kern b op $z = -R/2$. Verder is gegeven de z component van de twee-elektronen dipooloperator

$$\hat{\mu}_z = -e(z_1 + z_2).$$

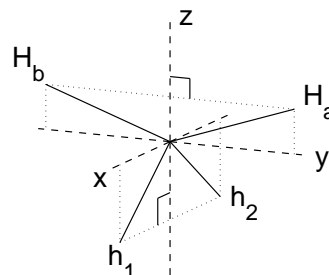
- 1e.** Bereken het dipoolovergangsmoment

$$\langle \Psi_0 | \hat{\mu}_z | \Psi_1 \rangle$$

voor de genormeerde golffuncties van de grond- en aangeslagen toestand als functie van R . Als je symmetrie gebruikt om termen gelijk aan nul te stellen geef dan de gebruikte symmetrie-operatoren.

Vraag 2: Valence bond functie voor triplet CH₂

In de triplet toestand van CH₂ is de H_a-C-H_b hoek ongeveer $\phi = 141^\circ$ [gebruik in deze opgave $\cos(\phi/2) = 1/3$]. Kies een assenstelsel met het molecuul in het yz -vlak en het C-atoom in de oorsprong. De twee ongepaarde elektronen van triplet CH₂ kunnen beschreven worden met twee hybride orbitalen h_1 en h_2 in het xz -vlak (zie figuur).

- 2a.** Maak equivalente en onderling orthogonale hybride orbitalen h_a en h_b die langs de C-H bindingen liggen.

De hybride orbitalen h_1 en h_2 zijn equivalent, onderling orthogonaal en hebben allebei 25% s -karakter. (Omdat we in deze opgave met ronde getallen werken zijn, b.v., h_1 en h_a niet orthogonaal, maar dat speelt geen rol in onderstaande vragen).

- 2b.** Bereken de hoek tussen de richtingen van h_1 en h_2 .
- 2c.** Bereken de hoek tussen de richtingen van h_a en h_1 .
- 2d.** Schrijf een benaderde 6-elektronen triplet valence-bond golffunctie op die baan- en spin-deel van de twee gelocaliseerde C-H bindingen en de twee ongepaarde elektronen beschrijft. De functie hoeft niet volledig aan de antisymmetrie-eis te voldoen.

Vraag 3: Hückel berekening voor cyclopropenyl cation C₃H₃⁺

Het cyclopropenyl cation C₃H₃⁺ is een vlak molecuul met drietallige symmetrie. Kies het molecuul in het xy -vlak, met het massamiddelpunt in de oorsprong en één C-atoom op de positieve y -as. De basis van genormeerde $2p_z$ orbitalen op de koolstof atomen noteren we als $B = \{\phi_1, \phi_2, \phi_3\}$. De functie ϕ_1 hoort bij het C-atoom op de positieve y -as.

- 3a.** Schrijf het Hückel matrix eigenwaardenprobleem op in de basis B en geef de Hückel matrix. Noteer de atomaire integralen als α , en de resonantie-integralen als β .
- 3b.** Maak een complete, orthonormale basis aangepast aan spiegeling in het yz -vlak voor de ruimte opgespannen door de basis B .
- 3c.** Bereken alle MO-energieën gebruik makend van de symmetrie-aangepaste basis, en geef in een MO-diagram de grondtoestandbezetting aan.
- 3d.** Bereken de delocalisatie-energie.
- 3e.** Bereken de bijbehorende MO's in de symmetriebasis en schrijf ze uit in de basis B .